



**Ігор ПИРІГ<sup>©</sup>**  
доктор юридичних наук,  
доцент



**Сергій ПРОКОПОВ<sup>©</sup>**  
старший викладач



**Денис ВОДОП'ЯН<sup>©</sup>**  
курсант

*(Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ)*

## **СУЧАСНІ ВИМОГИ ТА РЕАЛІЇ ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ**

Детально визначено поняття професійної злочинності її руйнівний вплив на демократичність України. Визначено способи виявлення, запобігання та припинення діяльності, пов’язаної з професійною злочинністю. Розглянуто значення оперативних підрозділів Національної поліції України у боротьбі з професійною злочинністю в сучасних умовах реформування правоохоронних органів та описано проблематику законодавчого і практичного значення підрозділів кримінальної поліції. Проаналізовано сучасне законодавство, що визначає загальні засади та тактику протидії професійній злочинності та надано пропозиції щодо його вдосконалення.

**Ключові слова:** організована злочинність, кримінальне провадження, оперативні підрозділи, поліція, корупція.

**Постановка проблеми.** Суспільно-політичне життя країни останніми роками, тісно пов’язане з євроінтеграційними процесами, ставить перед правоохоронними органами низку завдань, одним з найголовніших з яких є боротьба з організованою злочинністю та корупцією, яка є її складовою. Реформування правоохоронних органів, утворення Національної поліції, її реформування привело як до позитивних, так і до негативних наслідків. Роль підрозділів кримінальної поліції значно втратили своє значення у механізмі протидії професійній злочинності у результаті втрати досвідчених працівників та розпуску підрозділів по боротьбі з організованою злочинністю. Змагальна система судочинства, перерозподіл повноважень органів поліції, законодавче обмеження діяльності оперативних підрозділів, певною мірою перетворило працівників карного розшуку у «помічників» слідчого, лишивши їх ініціативи на проведення оперативно-розшукових заходів. Як результат організована злочинність значно змогла вдосконалити свої фінансові та силові можливості, використовуючи корумпованість всіх гілок влади, перевагу матеріальних та людських ресурсів. Це частково пов’язане з тим, що значна частина працівників колишньої міліції внаслідок не проходження атестації примкнули до злочинного світу і займаються безпосередньо здійсненням протидії виявлення та документування злочинної діяльності, знаючи методи і тактику боротьби з нею, що вимагає кардинального перегляду сучасних реалій практичної діяльності правоохоронних органів, що не відповідає вимогам сьогодення.

**Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми.** Проблематику боротьби з професійною злочинністю підрозділами кримінальної поліції були розглянуті в працях фахівців у галузі кримінального права, кримінології, кримінального

---

© Пиріг І.В., 2020  
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-8391-067X>  
pira@ua.fm  
© Прокопов С.О., 2020  
proko@ua.fm  
© Водоп’ян Д.В., 2020  
fpfpkm@dduvs.in.ua

процесу, криміналістики, оперативно-розшукової діяльності таких, як: Л. А. Аркуша, О. М. Бандурка, Б. І. Бараненко, В. В. Дараган, Е. О. Дидоренко, О. Ф. Долженков, Г. О. Душейко, О. В. Кириченко, І. П. Козаченко, М. А. Погорецький, В. Д. Сущенко, О. П. Снігєрьов, К. О. Чаплинський, Ю. М. Черноус, В. І. Шакун, І. Р. Шинкаренко, В. Ю. Шепітько, Б. В. Щур, О. Н. Ярмиш та іншими. Незважаючи на достатньо велику кількість наукових праць по даній тематиці питання відповідності теперішніх реалій правоохоронних органів сучасним вимогам протидії організований злочинності все одно потребує детального дослідження.

**Метою** статті є визначення значення оперативних підрозділів Національної поліції України у боротьбі з професійною злочинністю в сучасних умовах.

**Виклад основного матеріалу.** В умовах сьогодення склалася така ситуація, що правоохоронці несповна можуть реалізувати свої можливості та сили в напрямку боротьби з професійною злочинністю внаслідок недостатнього рівня підготовки та законодавчого базису їх діяльності. Однак перед розглядом самої проблематики розглянемо визначення професійної злочинності. Взагалі вперше поняття професійної злочинності було визначене на Гейдельберзькому з'їзді Міжнародного союзу криміналістів в 1897 році. Воно визначало, що професійна злочинність це постійна, систематична діяльність спрямована на вчинення злочинів з метою отримання постійного матеріального доходу. Також були надані характерні ознаки професійної злочинності, це:

– професійна злочинна діяльність має постійний і стійкий характер. Професійні злочинці упродовж тривалого часу багаторазово вчиняють злочини, що спочатку формує в них певну звичку, яка переростає потім у норму поведінки. Тому слід розглядати професійну злочинність як різновид свідомо продуманого і в усіх деталях заздалегідь підготовленого соціального паразитизму;

– наявність певної кваліфікації та спеціалізації осіб, які займаються злочинною діяльністю. Під професією для професійного злочинця розуміється певний вид злочинної діяльності. Остання потребує певної підготовки, навичок та вмінь і виступає джерелом отримання основного або додаткового доходу. На даний момент кримінальні спеціалізації внаслідок технічного та соціального розвитку відповідно розширяються і вдосконалюються.

В криміналістичній науці визначенню організованої злочинності та виокремленню її ознак присвячено достатньо наукових робіт. За визначенням К. О. Чаплинського, яке, на нашу думку, більш повно характеризує організовану злочинність, під цим поняттям слід розуміти «негативне соціальне явище, що має цілеспрямований, стійкий, системний та планомірний характер і характеризується сукупністю суспільно-небезпечних та взаємозалежних організованих злочинних угруповань, які функціонують тривалий час на певній території з метою отримання значних злочинних прибутків» [1, с. 20]. Розцінюючи організовану злочинність як об'ективне соціальне явище, автор визначив її основні ознаки: а) негативне соціально-економічне явище; б) стійке суспільно-небезпечне угруповання з функціонально-ієрархічною системою побудови; в) наявність взаємозалежних груп різної кримінальної спрямованості, члени яких займаються систематичною злочинною діяльністю, тісно пов'язані круговою порукою та кримінальними правилами традиціями, мають загальні цілі та орієнтацію, діють узгоджено за загальним планом з метою одержання максимально високих прибутків; г) законспірований і тривалий характер злочинної діяльності, наявність системи планомірної нейтралізації усіх форм соціального контролю з використанням розвідки та контррозвідки, корумпованих зв'язків в органах державної влади і управління, у судових та правоохоронних органах; е) наявність значної матеріальної бази, що проявляється у створенні спільних грошових фондів, які інвестуються у різних сферах злочинної діяльності, банківських рахунків, нерухомості; є) масштабний міжрегіональний, державний та міждержавний характер злочинної діяльності з розподілом між злочинними угрупованнями територій та сфер впливу за територіальними та галузевими ознаками; ж) наявність офіційно зареєстрованих фондів, спільних підприємств, фірм та інших об'єктів, під прикриттям яких діють злочинні угруповання; з) встановлення зв'язків із зарубіжним злочинним світом, активне розповсюдження лідерами злочинних угруповань антигромадської ідеології [1, с. 17-20].

Керуючись вище викладеним професійну злочинність в сучасних умовах можна пов'язати з діяльністю певних груп осіб, спрямованою на отримання стабільного доходу від вчинення таких злочинів, які передбачені: ст. ст. 149, 189, 201, 255, 256, 257, 262, 263, 289, 303, 307 КК України [2]. Також їх діяльність обов'язково пов'язана зі створенням корупційних зв'язків в сферах влади та попередньою підготовкою та протидії правоохорон-

ним органам в розкритті їх злочинної діяльності [3, с. 187-192]. За даними Генеральної прокуратури України у 2019 році виявлено 293 організовані групи та 16 злочинних організацій, у 31 з яких були присутні корумповані зв'язки [4]. Наведені дані є значними, зважаючи на латентність злочинів, вчинених організованими злочинними групами. Негативно сприймається і той факт, що близько 10 % злочинів вчинюється у бюджетній сфері, що неможливо без використання корумпованих зв'язків в органах влади. Зазначене підтверджує думки науковців, що організована злочинність вже набула ознак міжнародної та поширює свій вплив як на фінансово-кредитну й банківську системи, так і на сферу зовнішньоекономічної діяльності – вивіз стратегічної та інших видів сировини й матеріалів, відмивання грошей та вкладення їх у нерухомість, цінні папери, валюту, коштовності, фінансування комерційної діяльності. Посилились процеси відмивання грошей шляхом вкладання їх у легальну економіку або вивозу за кордон [5, с. 24-25].

Для ефективної протидії організований злочинності необхідно реалізовувати принципи наступальності та попереджувати вчинення даних злочинів. Серед правоохоронних органів дану методику, на нашу думку, здатні реалізувати оперативні підрозділи Національної поліції України здійсненням оперативно-розшукових заходів, адже згідно ст. 1 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» зазначено, що завданням оперативно-розшукової діяльності є «пошук і фіксація фактичних даних про противправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, розвідувально-підривну діяльність спеціальних служб іноземних держав та організацій з метою припинення правопорушень та в інтересах кримінального судочинства, а також отримання інформації в інтересах безпеки громадян, суспільства і держави». Проте проводячи аналіз можливостей оперативних підрозділів слід звернути увагу на те, що в даний момент вони, згідно ст. 6 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» мають право здійснювати оперативно-розшукову діяльність лише у випадках наявності достатньої інформації, одержаної в установленах законом порядку, що потребує перевірки за допомогою оперативно-розшукових заходів і засобів, про: злочини, що готуються; осіб, які готують вчинення злочину; осіб, які переховуються від органів досудового розслідування, слідчого судді, суду або ухиляються від відбування кримінального покарання; осіб безвісно відсутніх [6].

Однак, у нормативних документах відсутні вказівки та те, що оперативні підрозділи вправі здійснювати оперативно-розшукову діяльність в випадку коли злочин вчинується, що не відповідає основним завданням оперативно-розшукової діяльності і призводить лише до погіршення якості розкриття злочинів. Адже, у випадку протидії професійній злочинності, надзвичайно важко буде довести підготовку до вчинення злочину у зв'язку з її професіоналізмом та здатністю приховувати підготовчі дії. На нашу думку, надання можливості працівникам оперативних підрозділів самостійно без керівних вказівок слідчих проявляти ініціативу та реалізувати всі свої засоби і методи значно покращить якість протидії професійній злочинності. Хоча оперативні підрозділи і вправі здійснювати діяльність спрямовану на збирання і фіксацію фактичних даних в межах оперативно-розшукових справ, що можуть бути використані як докази згідно ст. 10 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність», однак на практиці, це не завжди реалізується при розслідуванні нескладних злочинів, не говорячи вже про підготовку вчинення злочину професійними злочинцями [7, с. 136].

Однією з проблем діяльності оперативних підрозділів є окреслене КПК України коло їх повноважень, адже згідно ст. 41: «оперативні підрозділи органів Національної поліції, органів безпеки, Національного антикорупційного бюро України, Державного бюро розслідувань, органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового і митного законодавства, органів Державної прикордонної служби України здійснюють слідчі (розшукові) дії та негласні слідчі (розшукові) дії в кримінальному провадженні за письмовим дорученням слідчого, прокурора, а підрозділ детективів, оперативно-технічний підрозділ та підрозділ внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України – за письмовим дорученням детектива або прокурора Спеціалізованої антикорупційної прокуратури» [8]. За свою сутністю обмеження діяльності оперативних підрозділів дорученням слідчого, прокурора, перетворює їх у сервісну службу з виконання доручень і позбавляє можливості ініціювати проведення якихось дій в кримінальному провадженні за ініціативою оперативних підрозділів та брати на себе відповідальність за їх проведення. Така норма, на наш погляд, є надзвичайно неправильною в сучасних умовах, адже, враховуючи фінансові та силові можливості професійних злочи-

нців, неможливо покладати відповіальність за ефективність проведення розслідування злочину лише на слідчого.

Деякі з вчених, звертаючи увагу на вище вказану проблему наголошували на тому, що на даний момент існує форма оперативного супроводження кримінального провадження, що на сьогодні не працює внаслідок не досить належного надання значення оперативних підрозділів згідно ст. 41 КПК України. На даний момент оперативне супроводження кримінального провадження використовується лише для документування та систематизації результатів виконання доручень слідчого. На нашу думку, для надання ефективної боротьби з професійною злочинністю необхідно змінити ст. 41 КПК України і закріпити в ній право оперативних підрозділів самостійно в рамках кримінального провадження ініціювати проведення та проводити гласні та негласні слідчі (розшукові) дії з метою виявлення та фіксації відомостей, щодо тяжких та особливо тяжких злочинів. Така норма буде відповідати сучасним реаліям і надасть правоохоронним органам більш якісно документувати факти злочинної діяльності окремих осіб або груп [9, с. 62-65].

Однією з ознак професійної злочинності є наявність корумпованих зв'язків. На сьогодні даний момент неможливо об'єктивно сказати, що законодавець перебуває в правильному напрямку боротьби з нею, адже неможливо виявити всі факти корупції за допомогою методів та законодавства, яке існує на сьогодні. Темпи поширення корупції у сучасному українському суспільстві настільки стрімкі, що законодавство просто не встигає ефективно протидіяти цьому явищу. Поняття корупційних злочинів є складним та дискусійним у науці і входить за межі предмету нашого дослідження. Ми дотримуємося думки Р. Л. Степанюка, який по відношенню до розслідування злочинів у бюджетній сфері зазначає, що «як корупціонерів доцільно розглядати службових осіб, котрі використовують свої повноваження щодо розпорядження державним або комунальним майном для незаконного збагачення. Однак вони не застосовують схем безпосереднього вилучення цього майна на свою користь, а одержують «винагороду» за його використання в інтересах інших осіб – хабародавців» [10, с. 84]. Останнім часом небезпеку викликає навіть не можливість підкупу посадовців з боку злочинних угрупувань, а поступове входження членів злочинних організацій і, навіть, їх лідерів та організаторів у владні структури, органи державного управління, контролюючі та правоохоронні органи.

Іншою проблемою, яку ми вже окреслили вище, полягає у недостатній підготовці та відсутності професійного досвіду роботи співробітників правоохоронних органів, що ведуть боротьбу з організованою злочинністю. Перш за все, це органи Національної поліції та прокуратури України, які останнім часом знаходяться у стані передбудови та кадрового оновлення. Розформування Управлінь по боротьбі з організованою злочинністю та утворення на їх місці Департаменту стратегічних розслідувань та підпорядкованих йому управлінь, неоднозначно вплинуло на результати протидії злочинності. Позитивним, на нашу думку, є приєднання до складу органу спеціалістів з виявлення та розслідування злочинів економічної спрямованості, оскільки організована злочинність на сучасному етапі, як зазначалось вище, направлена в тому числі і на вчинення цих злочинів.

Негативною тенденцією є, на наш погляд, плинність кадрів, пов'язана з іноді досить жорсткими та несправедливими умовами конкурсного відбору кандидатів, відсутність індивідуального підходу до співробітників з багаторічним досвідом роботи. Мабуть, потрібно згадати інститут наставництва, який існував вздовж багатьох років, коли нові працівники надходили до правоохоронних органів для проходження стажування і були закріплени за працівниками, які вже мають понад 10-15 років досвіду роботи. На даний момент це надзвичайно велика рідкість внаслідок саме реформування органів поліції. Одним із способів вирішення даної проблеми ми вбачаємо у можливості підготовки фахівців для управління стратегічних розслідувань у вузах зі специфічними умовами навчання з подальшим обов'язковим стажуванням під керівництвом наставників протягом не менш як трьох років. Однак, на жаль, на сьогодні, за недостатньої кількості професійних кадрів, реалізувати інститут наставництва можна буде не у повному обсязі.

**Висновки.** Отже, на сьогодні правоохоронні органи потребують кардинальних змін для виконання завдань, котрі постали перед суспільством для подолання організованої злочинності. А саме, законодавцю необхідно переглянути статус оперативних підрозділів Національної поліції України та значно розширити їх повноваження, регламентовані Кримінальним процесуальним кодексом України та Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» на основі наданих пропозицій. Також законодавцю слід чітко усвідомлювати, що професійна злочинність, у першу чергу, пов'язана з кору-

пцією, по-друге здійснює руйнівний вплив на економічну та соціально-політичну стабільність нашої держави, що потребує кардинальних та радикальних змін. Для покращення протидії організованій злочинності запровадити підготовку співробітників для підрозділів стратегічних розслідувань на базі закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання з подальшою роботою на протязі не менш як трьох років під керівництвом досвідчених наставників.

#### **Список використаних джерел**

1. Чаплинський К. О. Організація і тактика слідчих дій при розслідуванні злочинів, учинених організованими злочинними угрупованнями : монограф. Дніпропетровськ : Юрид. акад. МВС, 2004. 192 с.
2. Кримінальний кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст.131). URL: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
3. Даньшин І. Н. Общетеоретические проблемы криминологии : монография. Х.: Прапор, 2005. 224 с.
4. Звіт про результати боротьби з організованими групами та злочинними організаціями за 2019 рік. URL: [https://old.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir\\_id=113900&libid=100820&c=edit&\\_c=fo](https://old.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id=113900&libid=100820&c=edit&_c=fo)
5. Сущенко В. Д. Організована злочинність в Україні: сучасні тенденції. Науково-практична конференція «Використання сучасних досягнень науки і практики у підвищення ефективності боротьби зі злочинністю». К.: НАВСУ, 2000. С. 24-26.
6. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 22, ст.303). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>.
7. Гаркуша А. Г., Водоп'ян Д. В. Проблематика проведення негласних слідчих (розшукових) дій до постановлення ухвали слідчого судді. Актуальні проблеми вдосконалення законодавства та правозастосування: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 25-26 жовтня 2019 року. Запоріжжя: Запорізька міська громадська організація «Істина», 2019. С. 133-136.
8. Кримінальний процесуальний кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст.88). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
9. Шинкаренко І. Р., Шинкаренко І. О., Кириченко О. В. Правові та організаційні основи здійснення оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій (структурно-логічні схеми) підрозділами кримінальної поліції: навч. посіб. За ред. І. Р. Шинкаренко. Дніпропетровськ : ДДУВС, 2016. 224 с.
10. Степанюк Р. Л. Криміналістичне забезпечення розслідування злочинів, вчинених у бюджетній сфері України : монографія; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. А. Ф. Волобуєва. Х.: Ніка-Нова, 2012. 382 с.

*Надійшла до редакції 08.04.2020*

#### **References**

1. Chaplynskyy, K. O. (2004) Orhanizatsiya i taktyka slidchykhy diy pry rozsliduvanni zlochyniv, uchynenykh orhanizovanym zlochynnymy uhrupovannyamy [Organization and tactics of investigative actions in the investigation of crimes committed by organized criminal groups]: monohraf. Dnipropetrov'sk: Yuryd. akad. MVS, 192 s. [in Ukr.]
2. Kryminal'nyy kodeks Ukrayiny [Criminal Code of Ukraine] (Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny (VVR), 2001, № 25-26, st.131). URL: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>. [in Ukr.]
3. Dan'shin, I. N. (2005) Obshcheteoreticheskiye problemy kriminologii General theoretical problems of criminologymonografiya. Kharkov: Prapor., 224 s. [in Russ.]
4. Zvit pro rezultaty borotby z orhanizovanymy hrupamy ta zlochynnymy orhanizatsiyamy za 2019 rik [Report on the results of the fight against organized groups and criminal organizations for 2019]. URL: [https://old.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir\\_id=113900&libid=100820&c=edit&\\_c=fo](https://old.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id=113900&libid=100820&c=edit&_c=fo)
5. Sushchenko, V. D. (2000) Orhanizovana zlochynnist v Ukrayini: suchasni tendentsiyi [Organized crime in Ukraine: current trends]. Naukovo-praktychna konferentsiya «Vykorystannya suchasnykh dosyahnen nauky i praktyky u pidvyshchennya efektyvnosti borot'by zi zlochynnistyu». K.: NAVSU, S. 24-26. [in Ukr.]
6. Pro operativno-rozshukovu diyal'nist' [On operational-search activities] : Zakon Ukrayiny (Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny (VVR), 1992, № 22, st.303). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>. [in Ukr.]
7. Harkusha, A. H., Vodop"yan, D. V. (2019) Problematyka provedennya nehlasykh slidchykhy (rozshukovykh) diy do postanovlennya ukhvaly slidchoho suddi [Problems of conducting covert investigative (search) actions before the decision of the investigating judge]. Aktual'ni problemy vdoskonalennya zakonodavstva ta pravozastosuvannya: Materialy mizhnarodnoyi naukovo-praktychnoyi konferentsiyi, m. Zaporizhzhya, 25-26 zhovtnya 2019 roku. Zaporizhzhya: Zaporiz'ka mis'ka hromads'ka orhanizatsiya «Istyna», S. 133-136. [in Ukr.]
8. Kryminal'nyy protsesual'nyy kodeks Ukrayiny [Criminal Procedure Code of Ukraine] (Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny (VVR), 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, st.88). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>. [in Ukr.]
9. Shynkarenko, I. R., Shynkarenko, I. O., Kyrychenko, O. V. (2016) Pravovi ta orhanizatsiyini osnovy zdiisnennya operativno-rozshukovykh zakhodiv ta nehlasykh slidchykhy (rozshukovykh) diy (strukturno-lohichni skhemy) pidrozdilamy kryminal'noyi politsiyi [Legal and organizational bases of

implementation of operative-search actions and secret investigative (search) actions (structural-logical schemes) by divisions of criminal police]: navch. posib. Za red. I. R. Shynkarenka. Dnipropetrov's'k: DDUVS, 224 s. [in Ukr.]

10. Stepanyuk, R. L. (2012) Kryminalistichne zabezpechennya rozsliduvannya zlochyniv, vchynenykh u byudzhetniy sferi Ukrayiny [Forensic support for the investigation of crimes committed in the budget area of Ukraine] : monohrafija; za zah. red. d-ra yuryd. nauk, prof. A. F. Volobuyeva. KH.: NikaNova, 382 s. [in Ukr.]

#### SUMMARY

**Ihor V. Pyrih, Srhii O. Prokopov, Denys V. Vodopyan. Current requirements and state realities of combating organized crime.** The article describes in detail the concept of professional crime, its devastating impact on Ukraine's democracy, and offers suggestions on ways to identify, prevent, and stop professional crimes. The importance of the operational units of the National Police of Ukraine in the fight against professional crime in the current conditions of law enforcement reform is considered, the problems of the legislative and practical significance of the units of the criminal police are described. The modern legislation which defines the general principles and tactics of combating professional crime is analyzed and proposals for its improvement are made. Attention is drawn to the fact that, in recent times, the danger is not even the possibility of bribery of officials by criminal groups, but the gradual entry of members of criminal organizations and, even, their leaders and organizers into power structures, state administration, control and law enforcement bodies.

Another problem we have outlined above is the lack of training and lack of professional experience of law enforcement officers in the fight against organized crime. The dismantling of the Organized Crime Offices and the establishment of Strategic Investigation Departments and their subordinate departments had a mixed effect on the results of combating crime. Positive, in our opinion, is the accession to the body of experts in the detection and investigation of crimes of economic orientation, as organized crime at the present stage, as noted above, aimed at including the commission of these crimes. The negative tendency is, in our opinion, the turnover of personnel, due to the sometimes rather harsh and unfair conditions of competitive selection of candidates, the lack of individual approach to the staff with many years of work experience. One way to solve this problem is to train specialists in strategic investigations departments in universities with specific conditions of study, followed by a mandatory internship under the guidance of mentors for at least three years.

**Keywords:** organized crime, criminal proceedings, operational units, police, corruption.

UDC 343.13(477)

DOI: 10.31733/2078-3566-2020-2-216-228



Prof. JUDr.  
**Jozef  
METEŇKO<sup>©</sup>**  
PhD

PaedDr.  
**Miriam  
METEŇKOVÁ<sup>©</sup>**  
PhD



(Academy of Police Forces in Bratislava and Forensic Science Institute,  
Slovak Republic)

#### DIGITAL TRACE AND THEIR ATTRIBUTES EVALUATE FOR CRIMINALISTIC

**Йозеф Метешко, Міріам Метешкова.** Цифрові сліди та їх оціночні характеристики для криміналістики. Здійнено спробу проаналізувати можливості вивчення та дослідження цифрових слідів та їх змісту, що являє собою новий розділ криміналістики в частині криміналістичних слідів. В основу цього аналізу покладено поки що перше на сьогодні комплексне наукове видання Словаччини у цій галузі, особливо зміст його першої частини. Детальний фаховий аналіз здійснено в рамках дослідження одного зі співавторів європейського дослідницького проекту.

© Meteňko J., 2020  
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-0904-3803>  
jmetenko@hotmail.com  
© Meteňková M., 2020  
miriam.metenkova@minv.sk